

ELÄINKILPAILUN JA ELÄINNÄYTTELYN JÄRJESTÄMINEN JA NIIHIN OSALLISTUMINEN

Ohjeen nimi	Eläinkilpailun ja eläinnäyttelyn järjestäminen ja niihin osallistuminen
Vastuuhenkilö	Sanna Varjus
Hyväksyjä	Jaana Mikkola
Ohjenumero	3539/04.01.00.01/2023/1
Voimaantulopäivä	1.1.2024

Sisällysluettelo

1 Johdanto	3
2 Määritelmiä	3
3 Eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset	5
4 Eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäjä	5
4.1 Järjestäjän tehtävät	6
5 Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestämistä koskevat lisävaatimukset	8
5.1 Kilpailut, jotka edellyttävät kirjallisen ilmoituksen tekemistä	8
5.2 Kirjallinen ilmoitus	10
5.3 Kilpailueläinlääkärin nimeäminen	11
5.3.1 Kilpailueläinlääkärin pätevyys	12
5.3.2 Kilpailueläinlääkärin tehtävät	12
5.4 Kirjanpito	14
6 Eläinkilpailuun tai -näyttelyyn osallistumista koskevat yleiset vaatimukset	15
6.1 Käsittely	15
6.2 Toimenpiteet ja lääkitys	16
6.3 Välineet ja säilytys	18
7 Eläinkilpailuun tai -näyttelyyn liittyviä muita vaatimuksia	19
8 Eläinkilpailujen ja -näyttelyjen valvonta, seuraamukset ja rangaistussäännökset	20

1 Johdanto

Tämä ohje on tarkoitettu kaikille eläinkilpailuja tai eläinnäyttelyitä järjestäville ja niihin osallistuville toimijoille.

Tässä ohjeessa on esitetty sekä eläinten hyvinvointilainsäädännön vaatimuksia, että tulkintoja lainsäädännön soveltamisesta. Suorat lainaukset lainsäädännöstä (eläinten hyvinvoinnista annettu laki 693/2023, jäljempänä EHL) on esitetty erillisissä laati-koissa. Ohjeessa esitetyt tulkinnat ovat Ruokaviraston näkemyksiä siitä, miten lain-säädäntöä tulisi soveltaa.

Viranomaisohjeet eivät ole oikeudelliselta luonteeltaan muita viranomaisia tai toimi-joita sitovia. Lainsäädännön soveltamista koskevat kysymykset ratkaisee viime kädessä tuomioistuin.

2 Määritelmiä

Eläinkilpailulla tarkoitetaan tilaisuutta, joka järjestetään eläinten tai eläinten ja ihmisten asetta-miseksi paremmuusjärjestykseen suorituksensa perusteella tai eläinten ominaisuuksien, taipu-musten tai taitojen arvioimiseksi; eläinkilpailuna ei kuitenkaan pidetä pääsääntöisesti eläinten ulkomuotoon perustuvaa arviointia varten järjestettävää tilaisuutta.

Eläinnäyttelyllä tarkoitetaan tilaisuutta, tapahtumaa, esitystä tai näytöstä, joka järjestetään eläinten tai niiden taitojen tai taipumusten esittelemiseksi yleisölle tai jonka pääsääntöisenä tarkoituksena on eläimen ulkomuodon arvioiminen. EHL 5 §

Eläinkilpailu ja eläinnäyttely ovat järjestettyjä tilaisuuksia, jotka suunnitellaan ja joista ilmoitetaan mahdollisille osallistujille etukäteen. Sillä, mikä taho kilpailun tai näyttelyn järjestää, tai minkälainen asema tapahtumalla on alan harrastajien keskuu-dessa, ei ole merkitystä. Järjestäjänä voi toimia esimerkiksi harrastusyhdistys, yritys tai luonnollinen henkilö. Kilpailuksi tai näyttelyksi katsotaan myös esimerkiksi ns. match show tai mölli-toko.

Eläinkilpailulla tarkoitetaan tilaisuutta, joka järjestetään

- eläinten asettamiseksi paremmuusjärjestykseen suorituksensa perusteella, tai
- eläinten ja ihmisten asettamiseksi paremmuusjärjestykseen suorituksensa perusteella, tai
- eläinten ominaisuuksien, taipumusten tai taitojen arvioimiseksi.

Eläinkilpailuna ei pidetä pääsääntöisesti eläinten ulkomuotoon perustuvaa arviointia varten järjestettävää tilaisuutta.

Eläinkilpailuiksi katsotaan myös koetoiminta, joissa eläimiä ei aseteta paremmuusjärjestykseen, vaan niiden suoritusta arvioidaan vertaamalla sitä koemuodon sääntöihin kirjattuihin kriteereihin.

Eläinkilpailu järjestetään kilpailutarkoituksella tai suorituksen arvioimiseksi koetapah-tumassa, joten esimerkiksi harjoituksia ei katsota eläinkilpailuksi. Eläinkilpailuksi ei myöskään katsota sellaista kilpailua, jossa suorittajana on ihminen, ja jossa eläintä käytetään vain kohteena, kuten esimerkiksi kalastuskilpailu tai kilpailu, jossa keritään lampaita tai trimmataa koiria. Eläinkilpailuksi katsotaan kuitenkin sellainen kilpailu-toiminta, joka perustuu eläimen ja ihmisen yhteissuoritukseen, kuten esimerkiksi esteratsastus, koirahiihto ja -juoksu.

Huomioi, että vaikka harjoituksia ja muita vastaavia tilaisuuksia ei katsota eläinkilpai-luksi, koskevat niitäkin kuitenkin yleiset eläinten pitoa, hoitoa, käsittelyä ja kohtelua koskevat vaatimukset - sekä harjoituksiin osallistuvien eläinten että harjoituksissa käytettävien kohde-eläinten osalta.

Ilmoituksenvaraisella eläinkilpailulla tarkoitetaan eläinkilpailua, jossa eläin voi joutua alttiiksi kohtuuttomalle rasitukselle, kivulle tai kärsimykselle. Tällainen kilpai-lutoiminta edellyttää, että kilpailun järjestäjä tekee toiminnasta kirjallisen ilmoituk-sen aluehallintovirastolle, ja nimeää kuhunkin kilpailuun kilpailueläinlääkäriin.

Eläinnäyttelyllä tarkoitetaan tilaisuutta, tapahtumaa, esitystä tai näytöstä

- joka järjestetään eläinten esittelemiseksi yleisölle, tai
- joka järjestetään eläinten taitojen tai taipumusten esittelemiseksi yleisölle, tai
- jonka pääsääntöisenä tarkoituksena on eläimen ulkomuodon arvioiminen.

Eläinnäyttelyksi katsotaan myös toiminta, jossa eläimet asetetaan paremmuus-järjestykseen niiden ulkomuodon arvioinnin perusteella.

Eläinnäyttely on tyypillisesti lyhytaikainen tilaisuus, jossa eläimiä esitellään muualla kuin niiden normaalissa elinympäristössä. Eläinnäyttelyitä ovat esimerkiksi koira- ja kissanäyttelyt, eläinmessut ja eläinesitykset, kuten paimenkoiranäytökset. Myös esimerkiksi eläinten esillä pito markkinoilla katsotaan eläinnäyttelyksi.

Eläinnäyttelynä ei sen sijaan pidetä eläinten esillä pitoa jatkuvana toimintana, kuten kotieläinpihassa, tai sirkustoiminnan yhteydessä järjestettäviä eläinesityksiä.

3 Eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestämistä koskevat yleiset vaatimukset

Eläinkilpailu ja -näyttely eivät saa tarpeettomasti vaarantaa eläinten hyvinvointia. EHL 43 §

Eläinkilpailujen ja -näyttelyjen tulee olla turvallisia eläimille. Sellaista eläinkilpailua tai -näyttelyä, joka tarpeettomasti vaarantaa eläinten hyvinvointia, ei saa järjestää. Eläinten hyvinvoinnille aiheutuva riski on tarpeetonta esimerkiksi silloin, kun hyvinvointivaara voitaisiin helposti poistaa, tai sitä voitaisiin vähentää riittävästi erilaisilla toimenpiteillä.

Kiellettyä on esimerkiksi sellaisen eläinkilpailun järjestäminen, jossa vahingoitetaan tarkoituksellisesti eläimiä, tai ei yritetä estää eläimiä vahingoittamasta toisiaan. Eläimellä tarkoitetaan sekä kilpailuun osallistuvaa eläintä, että kilpailun kohde-eläimenä toimivaa eläintä. Kohde-eläimellä tarkoitetaan kilpailusuorituksessa apuna käytettävää toista eläintä, jonka omaa suoritusta ei arvioida, kuten paimennuskokeissa käytettäviä lampaista tai luolakoira-kokeissa käytettävää kettua.

Sallittua on kuitenkin järjestää koirien käytännön metsästyskokeita, joissa kohde-riistana toimivat luonnonvaraiset eläimet niiden luontaisessa elinympäristössä. Luonnonvaraisella eläimellä tarkoitetaan luonnonvaraiseen eläinlajiin kuuluvaa luonnossa elävää eläintä, joka on luonnossa syntynyt tai joka on kasvatettu luontoon päästettäväksi. Tällainen käytännön metsästyskoe on metsästyslain alaista toimintaa, eikä sen yhteydessä tapahtuvaa riistaeläimen tappamista ja haltuunottoa katsota eläinten hyvinvointilain tarkoittamaksi eläimen tarkoitukselliseksi vahingoittamiseksi.

Vastuu eläinkilpailujen ja -näyttelyiden turvallisuudesta on tapahtuman järjestäjällä. Järjestäjän on oltava tehtävään pätevä ja ennakoitava, mitä riskejä toimintaan sisältyy, ja miten niitä voidaan ennaltaehkäistä. Järjestäjän tulee olla koko ajan tilanteen tasalla, ja tehdä tarvittavat toimet eläinten hyvinvoinnin varmistamiseksi.

4 Eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäjä

Eläinkilpailun ja -näyttelyn järjestäjänä voi toimia luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Jos eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäjänä on oikeushenkilö, tämän tulee nimetä luonnollinen henkilö, joka täyttää säädetyt pätevyysvaatimukset. EHL 44 §, 45 §

Eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäjä on vastuussa tapahtuman järjestämisestä ja turvallisuudesta. Järjestäjänä voi toimia luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö. Jos tapahtuman järjestäjänä on oikeushenkilö, tämän tulee nimetä luonnollinen henkilö, jolla on riittävä osaaminen tapahtuman järjestämiseksi. Järjestäjä voi nimetä myös useamman luonnollisen henkilön esimerkiksi siten, että kullakin nimetyllä henkilöllä

on edellytetyt tiedot ja taidot yksittäisen tapahtumassa järjestettävän kilpailulajin osalta.

Järjestäjätaho tai esimerkiksi lajin katto-organisaatio voi omissa kilpailu- tai näyttelysäännöissään tai muutoin valtuuttaa myös tapahtuman arvostelutuomareita ja muita toimihenkilöitä hoitamaan tiettyjä järjestäjän tehtäviä. Eläinkilpailun tai -näyttelyn toimihenkilöt toimivat tällöin kilpailun järjestäjän edustajina, ja voivat tarvittaessa esimerkiksi estää tai keskeyttää kilpailu- tai näyttelysuorituksen järjestäjän puolesta.

Eläinkilpailun ja -näyttelyn järjestäjällä on oltava eläinten hyvinvoinnin turvaamisen kannalta riittävät tiedot ja taidot kilpailun ja näyttelyn järjestämiseksi. EHL 44 §

Eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäminen vaatii osaamista. Järjestäjän toimenpiteet vaikuttavat siihen, ovatko kilpailu- tai näyttelyolosuhteet turvallisia eläimille.

Eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäjällä on oltava riittävät tiedot kyseisestä kilpailumuodosta sekä kilpailuun tai näyttelyyn osallistuvista eläinlajeista tunteakseen riskit, joita kilpailuun tai näyttelyyn osallistuminen mahdollisesti aiheuttaa eläinten hyvinvoinnille. Eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäjän on lisäksi tunnettava eläinkilpailuja ja -näyttelyjä koskevat lainsäädännön vaatimukset, ja omattava tarvittavat taidot tapahtuman järjestämiseksi käytännössä.

Järjestäjän tarvitsema osaaminen on voinut kertyä käytännön kokemuksen kautta, tai järjestäjä voi hankkia tarvitsemansa tiedot ja taidot esimerkiksi muilta järjestäjiltä tai kouluttautumalla erilaisilla kursseilla. Tällaista koulutusta järjestävät esimerkiksi alan valtakunnalliset järjestöt ja lajiliitot.

Eläinkilpailun ja -näyttelyn järjestäjän pätevyydestä voidaan myöhemmin antaa tarkempia säännöksiä erillisellä asetuksella.

4.1 Järjestäjän tehtävät

Eläinkilpailun ja -näyttelyn järjestämisessä on otettava huomioon toimintaan liittyvä ennakoitavissa oleva vaara eläinten hyvinvoinnille. Järjestäjän on toteutettava tarvittavat toimenpiteet vaaran poistamiseksi tai, jos vaaran poistaminen ei ole mahdollista, sen vähentämiseksi. Jos kilpailu tai näyttely kuitenkin edelleen tarpeettomasti vaarantaa eläinten hyvinvointia, kilpailua tai näyttelyä ei saa järjestää tai se tulee keskeyttää. EHL 45 §

Eläinkilpailun ja -näyttelyn järjestäjällä on toimimisvelvollisuus vaaratilanteessa.

Eläinkilpailussa ja -näyttelyssä voi aiheutua monista eri syistä vaaraa eläinten hyvinvoinnille, eikä kaikkiin tekijöihin, kuten säähän tai maasto-olosuhteisiin, ole mahdollista vaikuttaa. Näidenkin tekijöiden osalta vaaraa on pyrittävä ennakoimaan ja vähentämään. Järjestäjällä on mahdollisuus vaikuttaa esimerkiksi kilpailupaikan valintaan, kilpailuradan toteutukseen ja kilpailualustan kunnostukseen, ja näihin tekijöihin järjestäjällä on myös velvollisuus puuttua.

Järjestäjän tehtävä on arvioida, aiheutuuko näyttely- tai kilpailuolosuhteista tarpeetonta vaaraa eläinten hyvinvoinnille. Lähtökohtana arvioinnissa voidaan pitää, mitä normaalissa kunnossa olevalta terveeltä ja riittävät taidot omaavalta eläimeltä voidaan odottaa, huomioiden kuitenkin mahdollisuuksien mukaan eläimen turvallisuus myös tilanteessa, jossa se epäonnistuu suorituksessaan.

Jos eläinten hyvinvoinnille aiheutuu edelleen tarpeetonta vaaraa, vaikka sitä olisi pyritty kaikin käytettävissä olevin keinoin vähentämään, kilpailua tai näyttelyä ei saa järjestää, tai se tulee keskeyttää. Tarvittaessa tapahtuma voidaan keskeyttää myös osittain, esimerkiksi siten, että keskeytys koskee vain tiettyjä koemaastoja.

Kilpailuun osallistuvien tai näytteillä pidettävien eläinten lisäksi huomiota tulee kiinnittää myös kilpailussa mahdollisesti käytettävien kohde-eläinten, kuten paimenuskokeissa käytettävien lampaiden, nautojen tai porojen, tai luolakoirakokeissa käytettävien kettujen, hyvinvointiin.

Jos eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäjällä on perusteltua aihetta epäillä, että yksittäistä eläintä kohdellaan tai käytetään tämän lain vastaisesti, järjestäjän on kiellettävä säännösten vastainen kohtelu ja tarvittaessa kiellettävä eläimen kilpailuttajaa tai näytteille asettajaa käyttämästä eläintä kilpailussa tai näyttelyssä. Jos eläimen kilpailuttaja tai näytteille asettaja ei noudata eläimen käyttämisestä annettua kieltoa, eläimen osallistuminen kilpailuun tai näyttelyyn on estettävä keskeyttämällä kilpailu. Poliisin on annettava tarvittaessa virka-apua kilpailun tai näyttelyn järjestäjälle. EHL 45 §

Eläimen kilpailuttajalla tai näytteilleasettajalla on vastuu, että hänen hallinnassaan oleva eläin on riittävän hyvässä kunnossa osallistumaan tapahtumaan, ja että eläintä kohdellaan asianmukaisesti. Jos kuitenkin eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäjällä on perusteltua aihetta epäillä, että yksittäistä eläintä käytetään tai kohdellaan säännösten vastaisesti, järjestäjällä on velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin asiassa.

Jos eläintä esimerkiksi kohdellaan liian kovakouraisesti kilpailu- tai näyttelypaikalla, järjestäjällä on velvollisuus puuttua tilanteeseen ja kieltää tällainen kohtelu. Tarvittaessa järjestäjä voi myös kieltää eläimen osallistumisen kilpailuun tai näyttelyyn, sekä lisäksi ilmoittaa asiasta toimivaltaiselle valvontaviranomaiselle (kunnaneläinlääkä-

rille, aluehallintovirastolle tai poliisille), jotta tämä voi tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin asiassa.

Järjestäjän on kiellettävä eläimen osallistuminen kilpailuun tai -näyttelyyn myös silloin, jos eläimen osallistuminen vaarantaisi eläimen hyvinvoinnin, esimerkiksi jos eläimen kilpailuttaja yrittää kilpailuttaa ontuvaa eläintä.

Jos eläimen kilpailuttaja tai näytteilleasettaja ei noudata eläimen käyttämisestä annettua kieltoa, järjestäjän on estettävä eläimen osallistuminen kilpailuun tai näyttelyyn keskeyttämällä tapahtuma joko kokonaan tai tarvittavaksi ajaksi. Tapahtuma voidaan keskeyttää esimerkiksi siksi aikaa, että kilpailukieltoon asetettu eläin saadaan poistettua kilpailuradalta. Tehtävään voi tarvittaessa pyytää virka-apua poliisilta.

Kilpailu on keskeytettävä huolimatta siitä, että se voi aiheuttaa taloudellista tai muuta haittaa järjestäjälle ja muille kilpailuttajille.

5 Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestämistä koskevat lisävaatimukset

Eläinkilpailun järjestäjän tulee tehdä kirjallinen ilmoitus sellaisesta eläinkilpailutoiminnasta, jossa eläin voi joutua alttiiksi kohtuuttomalle rasitukselle, kivulle tai kärsimykselle. Ilmoitusvelvollisuus koskee yhdenkin tällaisen eläinkilpailun järjestämistä. EHL 46 §

Eläinkilpailut, joissa eläin voi joutua alttiiksi kohtuuttomalle rasitukselle tai muulle kivulle taikka kärsimykselle, ovat ilmoitusvelvollisuuden piirissä. Eläimellä tarkoitetaan tässä sekä kilpailuun osallistuvaa eläintä, että kilpailun kohde-eläimenä toimivaa eläintä.

Ilmoitusvelvollisuus koskee tällaisten eläinkilpailujen järjestämistoimintaa ylipäätään. Jos järjestettäviä eläinkilpailuja on enemmän kuin yksi, jokaisesta yksittäisestä kilpailutapahtumasta ei ole tarvetta tehdä erillistä ilmoitusta, vaan toimintailmoituksen yhteydessä annetaan tieto, mistä tiedot tulevista tapahtumista ovat saatavilla.

5.1 Kilpailut, jotka edellyttävät kirjallisen ilmoituksen tekemistä

Eläinkilpailu voi altistaa eläimen kohtuuttomalle rasitukselle, kivulle tai kärsimykselle erilaisista syistä johtuen. Tällaisia syitä voivat olla esimerkiksi fyysisen suorituksen pitkäkestoisuus tai suorituksen edellyttämä äärimmäinen fyysinen ponnistus. Ilmoitusvelvollisuuden piirissä ovat myös kilpailut, joissa eläimet ovat alttiita loukkaantumiselle, joko kilpailusuorituksen vauhdin, tai kilpailuradan teknisen vaativuuden takia.

Ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvat myös sellaiset eläinkilpailut, joissa käytetään kohde-eläintä, joka voi joutua alttiiksi kohtuuttomalle rasitukselle tai muulle kivulle tai kärsimykselle, vaikka kilpaileva eläin ei tällaiselle altistuisikaan.

Ruokaviraston näkemyksen mukaan ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvat ainakin seuraavanlaiset eläinkilpailut:

- hevosten ravikilpailut
- hevosten maksimaaliseen suoritukseen tähtäävät taakanvetokilpailut
- hevosten matkaratsastuskilpailut alkaen 80 km luokista
- hevosten kansallisen tai sitä ylemmän tason kenttäratsastuskilpailujen maastokoe
- hevosten valjakkoajon SM- tai sitä ylemmän tason maratonkoe
- hevosten esteratsastuskilpailut 140 cm tasolta ylöspäin
- koirien maksimaaliseen suoritukseen tähtäävät taakan- ja kuormanveto-kilpailut
- vinttikoirien juoksukilpailut radalla ja maastossa
- koirien pitkänmatkan valjakkoajokilpailut
- koirien SM- tai sitä ylemmän tason agilitykilpailut
- luolakoirien taipumuskokeet
- koirien SM- tai sitä ylemmän tason paimennuskilpailut esim. lampaiden, nautojen ja porojen paimennuksessa
- porojen juoksukilpailut

Myös esimerkiksi hevosten jalostusarvostelutilaisuuksien yhteydessä järjestettävät suorituskyvyn arvioinnit katsotaan eläinkilpailuiksi, ja ne kuuluvat ilmoitusvelvollisuuden piiriin samojen, suorituksen vaativuuteen perustuvien kriteerien mukaisesti, kuin vastaavan lajimuodon kilpailutoiminnassa.

Ruokaviraston näkemyksen mukaan seuraavanlaisia eläinkilpailuja ei katsottaisi ilmoituksenvaraiseksi eläinkilpailuksi, eikä tällaisten eläinkilpailujen järjestäminen lähtökohtaisesti edellyttäisi toiminnasta ilmoittamista eikä kilpailueläinlääkärin nimeämistä:

- hevosten alle 80 km luokkien matkaratsastuskilpailut
- hevosten kansallista tasoa alemman tason kenttäratsastuskilpailujen maastokoe
- hevosten valjakkoajon SM-tasoa alemman tason maratonkoe
- hevosten alle 140 cm tason esteratsastuskilpailut
- hevosten kouluratsastus-, parakouluratsastus-, vikellys-, askellajiratsastus- ja lännenratsastuskilpailut
- koirien keskipitkänmatkan valjakkoajokilpailut, valjakkoajon sprinttikilpailut, valjakkohiihto-, koirapotkukelkkailu-, koirajuoksu-, koirapyöräily-, koira-potkupyöräily- ja sulan maan valjakkoajokilpailut

- koirien SM-tasoa alemman tason agilitykilpailut
- koirien SM-tasoa alemman tason paimennuskokeet esim. lampaiden, nautojen ja porojen paimennuksessa
- koirien käytännön metsästyskokeet, joissa kohderiistana toimivat luonnonvaraiset eläimet niiden luontaisessa elinympäristössä

Myös muun kuin selvästi ilmoitusvelvollisuuden piiriin kuuluvan eläinkilpailun järjestäjän on arvioitava, altistaako kilpailumuoto siihen osallistuvat eläimet tai kilpailussa käytettävät kohde-eläimet kohtuuttomalle rasitukselle, kivulle tai kärsimykselle, ja tehtävä tarvittaessa toiminnasta ilmoitus aluehallintovirastolle, sekä nimettävä tilaisuuteen kilpailueläinlääkäri. Aluehallintoviraston läänineläinlääkäri voi auttaa kilpailun järjestäjää sen arvioimisessa, kuuluuko kilpailu ilmoitusvelvollisuuden piiriin.

5.2 Kirjallinen ilmoitus

Eläinkilpailun järjestäjän on tehtävä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella kilpailuja aiotaan järjestää. Ilmoitus voi olla määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva. Ilmoitus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista ja viipymättä toiminnan loppuessa, jos ilmoitus on tehty toistaiseksi voimassa olevana, tai toiminnan oleellisesti muuttuessa. EHL 46 §

Ilmoitus eläinkilpailutoiminnasta, jossa eläin voi joutua alttiiksi kohtuuttomalle rasitukselle, kivulle tai kärsimykselle, on tehtävä sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella kilpailuja aiotaan järjestää. Jos kilpailuja järjestetään useamman aluehallintoviraston alueella, ilmoitus tulee tehdä kullekin näistä aluehallintovirastoista.

Kilpailun järjestäjä voi tehdä ilmoituksen itse, tai valtuuttaa ilmoituksen tekijäksi esimerkiksi yhdistyksen, johon järjestäjä kuuluu. Vastaavasti jos kilpailun järjestäjänä toimii paikallinen tai alueellinen yhdistys, se voi valtuuttaa esimerkiksi valtakunnallisesti toimivan lajiliiton tekemään ilmoituksen sen puolesta.

Ilmoitus voi olla määräaikainen tai toistaiseksi voimassa oleva. Jos ilmoituksenvaraisen eläinkilpailujen järjestäminen on jatkuvaa toimintaa, ilmoitus kannattaa tehdä toistaiseksi voimassa olevana. Määräaikainen ilmoitus on perusteltua silloin, jos tarkoituksena on järjestää vain yksi tai muutama ilmoituksenvarainen eläinkilpailu, ja näiden järjestämisajankohta on jo tiedossa.

Ilmoitus on tehtävä viimeistään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Toistaiseksi voimassa olevien ilmoitusten osalta on tehtävä myös toiminnan lopettamisilmoitus viipymättä toiminnan loppuessa.

Jos toimintaan tulee oleellisia muutoksia, on myös näistä ilmoitettava aluehallintovirastolle viipymättä. Oleellisena muutoksena pidetään esim. uuden eläinlajin tai kilpailumuodon ottamista toiminnan piiriin.

Aluehallintovirastolle tehtävästä ilmoituksesta tulee käydä ilmi seuraavat tiedot:

1. tiedot kilpailun järjestäjästä;
2. tieto siitä, onko kyse määräaikaisesta vai toistaiseksi voimassa olevasta ilmoituksesta;
3. toiminnan aloittamisajankohta;
4. minkä aluehallintoviraston tai aluehallintovirastojen alueella toimintaa harjoitetaan;
5. minkälaisia eläinkilpailuja järjestetään ja mille eläinlajeille;
6. arvio järjestettävien eläinkilpailujen vuosittaisesta lukumäärästä ja tieto siitä, mistä tieto tulevien kilpailujen paikasta ja ajankohdasta on saatavissa;
7. eläinkilpailujen järjestäjän pätevyys.

EHL 47 §

Aluehallintovirastolle tehtävän ilmoituksen voi käytännössä toteuttaa esimerkiksi toimittamalle aluehallintovirastolle kirjallisesti tiedot siitä, minkä tyyppisiä kilpailuja yhdistys järjestää, sekä linkin kilpailukalenteriin, josta löytyy tarkemmat tiedot tapahtumista (ml. kilpailujen päivämäärät ja sijainnit), sekä erittelyn siitä, mitkä kilpailukalenterissa mainituista tapahtumista ovat ilmoituksenvaraisia kilpailuja.

Ilmoituksesta ja siihen liitettävistä selvityksistä voidaan myöhemmin antaa tarkempia säännöksiä erillisellä asetuksella.

5.3 Kilpailueläinlääkärin nimeäminen

Edellytyksenä ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestämiselle on lisäksi, että kilpailun järjestäjä nimeää kuhunkin kilpailuun kilpailueläinlääkärin. Kilpailueläinlääkärin on oltava läsnä kilpailutilaisuudessa. Kilpailueläinlääkärin nimeämisestä mahdollisesti aiheutuvista kustannuksista vastaa kilpailun järjestäjä. EHL 46 §

Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestäminen edellyttää, että järjestäjä nimeää kuhunkin kilpailuun kilpailueläinlääkärin. Kilpailueläinlääkärin nimeämisen tarkoituksena on vahvistaa kilpailun järjestäjän omavalvontaa ja siten turvata eläinten hyvinvointia kilpailussa. Kilpailueläinlääkärin nimeämisestä aiheutuvista kustannuksista vastaa kilpailun järjestäjä.

Kilpailueläinlääkärin on oltava läsnä kilpailutilaisuudessa.

Kilpailueläinlääkärin tehtävät ja velvollisuudet koskevat ainoastaan ilmoituksenvaraiseen kilpailuun nimettyä kilpailueläinlääkärinä. Myös muunlaisen eläinkilpailun tai eläinnäyttelyn järjestäjä voi kutsua tapahtumaan eläinlääkärin. Kilpailueläinlääkärinä

koskevat tehtävät ja velvollisuudet eivät kuitenkaan koske tällaisen muun kuin ilmoituksenvaraisen kilpailun eläinlääkäriä.

5.3.1 Kilpailueläinlääkärin pätevyys

Kilpailueläinlääkärin tulee olla eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain 3—5 §:ssä tarkoitettu laillistettu eläinlääkäri tai 8 §:ssä tarkoitettu eläinlääkäri. Mainitun lain 7 §:ssä tarkoitettu eläinlääketieteen opiskelija voi toimia kilpailueläinlääkärin sijaisena. EHL 48 §

Kilpailueläinlääkärin ei tarvitse olla virkaeläinlääkäri, vaan kilpailueläinlääkärinä voi toimia myös yksityinen eläinlääkärinammatin harjoittaja.

Kilpailueläinlääkärin tulee olla laillistettu eläinlääkäri, tai eläinlääkäri, jolla on oikeus tarjota Suomessa väliaikaisesti eläinlääkäripalveluja jossakin muussa EU- tai ETA-maassa hankitun eläinlääkärin ammatinharjoittamisoikeuden perusteella.

Eläinlääketieteen opiskelijaa ei voi nimetä kilpailueläinlääkäriksi, mutta ns. praktiikkaoikeudet omaava eläinlääketieteen opiskelija voi toimia tehtävään nimetyn kilpailueläinlääkärin sijaisena. Esimerkiksi tilanteessa, jossa tietty eläinlääkäri toimii säännöllisesti jonkun kilpailun kilpailueläinlääkärinä, häntä ko. ajankohtana eläinlääkärin tehtävässä sijaistava eläinlääketieteen opiskelija voi toimia sijaisena myös kilpailueläinlääkärin tehtävässä. Kuten muissakin eläinlääkärin sijaistustehtävissä, eläinlääketieteen opiskelijalla tulisi olla mahdollisuus saada työnohjausta myös kilpailueläinlääkärin tehtävässä.

5.3.2 Kilpailueläinlääkärin tehtävät

Kilpailueläinlääkärin tehtävänä on toimia eläinkilpailun järjestäjän nimeämänä asiantuntijana huolehtimassa siitä, ettei kilpailu vaaranna eläinten hyvinvointia. Tässä tehtävässään kilpailueläinlääkärin tulee antaa eläinten hyvinvointiin liittyvää neuvontaa eläimen kilpailuttajalle ja kilpailun järjestäjälle. Jos kilpailueläinlääkäri havaitsee, että eläinkilpailu vaarantaa eläimen hyvinvointia, hänen on viipymättä ilmoitettava havainnostaan kilpailun järjestäjälle. Kilpailueläinlääkärin on ilmoitettava järjestäjälle myös tietoonsa tulleet eläinten loukkaantumiset kilpailussa. EHL 48 §

Kilpailueläinlääkäri toimii osana järjestäjän omavalvontaa, ja hänen tehtävänä on toimia eläinkilpailun järjestäjän nimeämänä asiantuntijana huolehtimassa siitä, ettei kilpailu vaaranna eläinten hyvinvointia.

Kilpailueläinlääkäri tarkkailee esimerkiksi kilpailuun osallistuvien eläinten kilpailukuntoisuutta, sekä kilpailuun osallistuvien ja kilpailussa käytettävien kohde-eläinten asianmukaista kohtelua. Kilpailueläinlääkäri voi myös seurata esimerkiksi kilpailuolosuhteita siltä osin, kun niillä voi olla vaikutusta eläinten hyvinvointiin. Kilpailueläinlää-

kärin tehtäviin kuuluu myös eläinten hyvinvointiin liittyvän neuvonnan antaminen sekä eläinten kilpailuttajille, että kilpailun järjestäjälle.

Jos kilpailueläinlääkäri havaitsee, että eläinkilpailu vaarantaa eläimen hyvinvointia, hänen on viipymättä ilmoitettava havainnostaan kilpailun järjestäjälle, jotta järjestäjä voi ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin asiassa. Kilpailueläinlääkärin on ilmoitettava järjestäjälle myös hänen tietoonsa tulleet loukkaantumiset kilpailussa, jotta järjestäjä voi kirjata tapahtumat kilpailun kirjanpitoon.

Velvollisuus puuttua yksittäisen eläimen säännösten vastaiseen kohteluun tai käyttöön kilpailussa on eläinkilpailun järjestäjällä. Kun tällainen toiminta tulee järjestäjän tietoon, hänen on kiellettävä kilpailuttajaa jatkamasta säännösten vastaista kohtelua, ja tarvittaessa kiellettävä eläimen käyttäminen kilpailussa. Halutessaan kilpailun järjestäjä voi delegoida nämä tehtävät myös suoraan kilpailueläinlääkärin tehtäväksi. Tällöin kilpailueläinlääkäri toimii kilpailun järjestäjän edustajana, ja antaa suoraan tarvittavat kiellot kilpailuttajille.

Kilpailueläinlääkärin tehtävänä on lisäksi antaa tarvittaessa ensiavun luonteista hoitoa kilpailussa käytettäville eläimille, jollei hoitoa ole muutoin saatavilla kilpailupaikalla. Kilpailun järjestäjän on huolehdittava siitä, että hoidon antamiseksi on asianmukainen paikka sekä tarvittavat välineet eläimen siirtämiseksi ensiapupaikkaan. Kilpailueläinlääkärillä on oikeus periä antamastaan hoidosta palkkio ja korvaus kustannuksista eläimen kilpailuttajalta. EHL 48 §

Kilpailueläinlääkärin tehtävänä on myös antaa tarvittaessa ensiavun luonteista hoitoa kilpailussa käytettäville eläimille. Ensiavun luonteisena hoitona voidaan pitää esimerkiksi haavan ompelamista ja kivunlievitystä, sekä loukkaantuneen eläimen valmistelua jatkohoitoon kuljettamista varten. Jos eläin loukkaantuu niin vakavasti, että sen hengissä pitäminen olisi julmaa sitä kohtaan, kilpailueläinlääkärin tehtäväksi voi tulla myös eläimen lopettaminen.

Kilpailun järjestäjän on huolehdittava siitä, että hoidon antamiseksi on asianmukainen paikka sekä tarvittavat välineet eläimen siirtämiseksi ensiapupaikkaan. Kilpailun järjestäjä ei kuitenkaan vastaa kilpailueläinlääkärin antaman hoidon kustannuksista, vaan kilpailueläinlääkäri perii korvauksen antamastaan hoidosta eläimen kilpailuttajalta.

Kilpailueläinlääkärin ei tarvitse toimia hoidon antajana silloin, jos kilpailupaikalla on muutoin saatavana ensiapua, esimerkiksi jos kilpailupaikalla sijaitsee eläinklinikka, joka on auki kilpailujen ajan.

Jos kilpailueläinlääkäri havaitsee, että eläinkilpailu tarpeettomasti vaarantaa eläimen hyvinvointia eikä kilpailun järjestäjä ryhdy sille 45 §:n 2 tai 3 momentissa säädettyihin toimenpiteisiin, hänen on ilmoitettava asiasta viipymättä kunnaneläinlääkärille, aluehallintovirastolle tai poliisille. Eläinten hyvinvointiin liittyvien syiden niin edellyttäessä kilpailueläinlääkäri on velvollinen ilmoittamaan viipymättä kunnaneläinlääkärille, aluehallintovirastolle tai poliisille myös kilpailussa käytettävästä eläimestä. Kilpailueläinlääkäri on velvollinen antamaan tapauksen selvittämiseksi tarpeelliset tiedot. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös tietoja, joista eläinlääkärillä on eläinlääkärinammatin harjoittamisesta annetun lain (29/2000) 16 §:n nojalla salassapitovelvollisuus. EHL 48 §

Jos kilpailueläinlääkäri havaitsee, että eläinkilpailu vaarantaa eläimen hyvinvointia, hänen on viipymättä ilmoitettava havainnostaan kilpailun järjestäjälle, jotta järjestäjä voi ryhtyä tarvittaviin toimenpiteisiin asiassa. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös kilpailueläinlääkärin tietoon tulleita loukkaantumisia kilpailussa. Jos kilpailun järjestäjä ei kuitenkaan ryhdy häntä velvoittaviin toimenpiteisiin, kilpailueläinlääkärin on ilmoitettava asiasta viipymättä toimivaltaiselle viranomaiselle, jotta tämä voi ryhtyä tarvittaessa toimenpiteisiin asiassa.

Kilpailueläinlääkärillä on velvollisuus ilmoittaa viipymättä kunnaneläinlääkärille, aluehallintovirastolle tai poliisille myös kilpailussa käytettävästä eläimestä, jos on aihetta epäillä eläintä pidettävän tai kohdeltavan eläinten hyvinvointisäädösten vastaisesti. Eläimen pitämisellä eläinten hyvinvointisäädösten vastaisesti tarkoitetaan esimerkiksi epäilyä, että eläin on kärsinyt ravinnon tai muun hoidon puutteesta. Kilpailussa käytettävällä eläimellä tarkoitetaan sekä kilpailuun osallistuvaa eläintä, että kilpailussa käytettävää kohde-eläintä.

Kilpailueläinlääkärin tulee antaa toimivaltaiselle viranomaiselle tapauksen selvittämiseksi tarpeelliset tiedot. Ilmoitusvelvollisuus koskee myös tietoja, joista eläinlääkärillä on muutoin salassapitovelvollisuus.

5.4 Kirjanpito

Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestäjän on pidettävä kirjaa eläinten hyvinvointiin vaikuttavista olosuhteista ja tapahtumista kilpailussa. Kirjaamisasiakirjaa on säilytettävä vähintään vuosi eläinkilpailun järjestämisestä. EHL 49 §

Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestäjän on pidettävä kirjaa eläinkilpailun olosuhteista ja tapahtumista. Kirjanpitovelvoite on olennainen osa eläinkilpailun järjestäjän omavalvontaa, ja se ohjaa järjestäjää kiinnittämään huomiota eläinten hyvinvoinnin kannalta keskeisiin asioihin eläinkilpailuja järjestettäessä, jotta nämä asiat voidaan tarvittaessa ennakoida paremmin tulevissa tapahtumissa.

Kirjaamisvelvollisuus koskee kutakin kilpailua erikseen.

Kirjanpitoon tulisi merkitä ainakin seuraavat tiedot:

- kilpailusuoritukseen vaikuttavat ulkoiset tekijät, kuten kilpailualustan materiaali
- sääolosuhteet, jos kilpailu järjestetään ulkona
- kilpailun järjestäjän tietoon tulleet loukkaantumiset sekä mahdolliset kuolemantapaukset
- doping-näytteiden otto
- kilpailuun nimetty kilpailueläinlääkäri
- kilpailueläinlääkärin tekemät havainnot eläinkilpailun aiheuttamista vaaroista eläinten hyvinvoinnille
- tiedot tilanteista, joissa järjestäjä on kieltänyt eläinten säännösten vastaisen kohtelun
- tiedot tilanteista, joissa järjestäjä on kieltänyt käyttämästä eläintä kilpailussa

Kirjanpidossa on huomioitava sekä kilpailuun osallistuvat eläimet, että kilpailussa käytettävät kohde-eläimet.

Kirjanpitoa on säilytettävä vähintään vuoden ajan eläinkilpailun järjestämisestä.

Kirjaamisvelvollisuudesta voidaan myöhemmin antaa tarkempia säännöksiä erillisellä asetuksella.

6 Eläinkilpailuun tai -näyttelyyn osallistumista koskevat yleiset vaatimukset

Eläinkilpailun ja -näyttelyn järjestäjän vastuu ei poista eläintä kilpailuttavan tai näyttelyttävän henkilön vastuuta. Eläimen kilpailuttajalla tai näytteilleasettajalla on vastuu, että hänen hallinnassaan oleva eläin on riittävän hyvässä fyysisessä ja psyykkisessä kunnossa osallistumaan tapahtumaan, ja että eläintä käsitellään ja kohdellaan asianmukaisesti.

6.1 Käsitteleminen

Eläintä ei saa käsitellä tai kouluttaa kovakouraisesti tai muuten sillä tavalla, että sille aiheutetaan tarpeetonta kipua tai kärsimystä. Eläintä ei saa rasittaa liikaa eikä pitää kohtuuttoman ankarassa kurissa. Eläimen koulutuksessa ja käytössä on otettava huomioon eläimen osaamistaso ja suorituskyky. Eläintä ei saa pakottaa yrittämään luonnollisten kykyjensä tai voimiensa ylittämistä.
EHL 13 §

Eläintä ei saa näyttely- tai kilpailutapahtumassakaan käsitellä kovakouraisesti tai muuten sillä tavalla, että sille aiheutetaan kipua tai pelkoa.

Eläinkilpailuun tai -näyttelyyn osallistuvaa eläintä ei saa rasittaa liikaa. Rasittamisella tarkoitetaan sekä henkistä että fyysistä rasittamista. Eläimen tulee pystyä palautumaan rasituksesta kohtuullisessa ajassa suorituksen jälkeen.

Eläinten kilpailuttamisessa tulee ottaa huomioon eläimen suorituskyky ja osaamistaso. Osaamistasolla tarkoitetaan niitä taitoja, joita eläimen voidaan olettaa omaavan sen iän ja aiemman koulutuksen tai harjoittamisen perusteella. Eläimen suorituskykyyn vaikuttavat muun muassa eläimen ikä, terveydentila ja fyysinen kunto. Kiellettyä on esimerkiksi kilpailuttaa sellaista eläintä, jonka loukkaantuminen kilpailussa on ennalta arvattavaa sen heikon fyysisen kunnon takia.

Eläinkilpailuun osallistuvaa eläintä ei saa pakottaa yrittämään luonnollisten kykyjensä tai voimiensa ylittämistä. Säännöksellä tarkoitetaan tilanteita, joissa eläin toimii jo suorituskykynsä ääri rajoilla, mutta se tietoisesti pakotetaan yrittämään vielä astetta vaativampaa suoritusta. Tällainen pakottaminen on aina kiellettyä ja asettaa selkeän ylärajan eläimen liialliselle rasittamiselle.

6.2 Toimenpiteet ja lääkitys

Eläintä, jolle on tehty sellainen leikkaus tai muu kipua tai kärsimystä aiheuttava toimenpide, jonka tarkoituksena on eläimen ulkonäön muuttaminen, ei saa käyttää kilpailuissa tai pitää näytteillä. EHL 15 §

Eläinkilpailuun tai -näyttelyyn ei saa osallistua eläin, jolle on tehty leikkaus tai muu kipua tai kärsimystä aiheuttava toimenpide, jonka tarkoituksena on eläimen ulkonäön muuttaminen. Tällainen toimenpide on esimerkiksi koirien hännän tai korvien typistäminen.

Sillä, onko toimenpide tehty eläimelle Suomessa vai ulkomailla, tai onko kyseisen toimenpiteen tekeminen ollut sen tekoajankohtana sallittua vai ei, ei ole merkitystä.

Aiemassa lainsäädännössä ollut poikkeus, joka mahdollisti tällaisten koirien osallistumisen maailmanmestaruus- ja euroopanmestaruuskilpailuihin sekä maailmanvoittaja- ja euroopanvoittajanäyttelyihin, päättyi 31.12.2023.

Eläimen ulkonäön muuttamiseen tähtäävistä ja muista kielletyistä toimenpiteistä voidaan myöhemmin antaa tarkempia säännöksiä erillisellä asetuksella.

Eläimelle ei saa antaa sellaista lääkettä tai muuta vastaavaa ainetta taikka käyttää sellaista menetelmää, jonka tarkoituksena on vaikuttaa keinotekoisesti eläimen suorituskykyyn tai käyttäytymiseen eläinkilpailussa tai -näyttelyssä. EHL 43 §

Eläinkilpailuun tai -näyttelyyn osallistuvalla eläimellä ei saa antaa mitään sellaista valmistetta, jonka tarkoituksena on vaikuttaa keinotekoisesti eläimen suorituskykyyn tai käyttäytymiseen. Keinotekoisuudella tarkoitetaan sellaisten lääkkeiden, muiden aineiden tai toimenpiteiden käyttöä, jotka eivät kuulu eläimen normaaliin hoito- ja harjoituskäytäntöön.

Suorituskykyyn vaikuttamisella tarkoitetaan sekä suorituskyvyn parantamista että sen alentamista. Keinotekoinen suorituskykyyn vaikuttaminen on kiellettyä kilpailuissa ja näyttelyissä riippumatta siitä, onko sillä vaikutusta eläimen hyvinvointiin.

Säännös ei estä esimerkiksi eläimen ruokavalion täydentämistä vitamiineilla tai muilla ravintolisillä, tai eläimen lihashuoltoon liittyviä normaaleja hoitotoimenpiteitä. Kiellettyä sen sijaan on antaa eläimelle esimerkiksi lihasmassaa kasvattavia anabolisia steroideja.

Keinotekoisesta suorituskykyyn vaikuttamisesta lisäksi myös keinotekoinen vaikuttaminen eläimen käyttäytymiseen on kiellettyä. Kiellettyä on esimerkiksi vireystilaa kohottavien aineiden tai rauhoittavan aineen antaminen eläimelle pyrkimyksenä vaikuttaa eläimen menestykseen sen käyttäytymistä muuttamalla.

Eläimen suorituskykyyn voidaan vaikuttaa lääkkeiden ja muiden vastaavien aineiden lisäksi myös erilaisin menetelmin. Sallittuja menetelmiä ovat normaalit eläimen hoitokäytäntöön kuuluvat toimenpiteet, kuten ennaltaehkäisevästi ja lihasten huoltamiseksi annettu fysioterapia, akupunktio ym. vastaava hoito. Kiellettyjä menetelmiä ovat esimerkiksi veridoping, sekä raajojen hermokatka ja muut menetelmät, joilla pyritään vaikuttamaan esimerkiksi raajojen tuntoaistimukseen, ja sitä kautta parantamaan eläimen suorituskykyä keinotekoisesti.

Eläimen suorituskykyyn tai käyttäytymiseen vaikuttamisena ei kuitenkaan pidetä eläimen kastraatiota tai sterilisaatiota, eikä myöskään kemiallista kastraatiota tai muita hormonaalisia hoitoja, joiden tarkoituksena on estää eläimen kiima tai lisääntyminen.

Monia eläinten suorituskykyyn vaikuttavia lääkkeitä käytetään myös eläinten lääketieteellisessä hoidossa. Lähtökohtaisesti eläimelle annettua lääkitystä ei katsota tarkoitukselliseksi eläimen suorituskykyyn vaikuttamiseksi, jos eläimellä on sellainen sairaus tai vamma, jonka asianmukaiseksi hoitamiseksi sitä on lääkittävä kyseisellä lääkkeellä. On kuitenkin huomioitava, että kilpailuun, näyttelyyn tai vastaavaan tapahtumaan osallistuvan eläimen tulee olla sillä tavoin terve, että osallistuminen ei rasita eläintä liikaa, eikä muutenkaan aiheuta vaaraa sen hyvinvoinnille. Lääkityksen katsotaan olevan kiellettyä eläimen suorituskykyyn vaikuttamista silloin, jos eläin

tarvitsee joko lääkitystä ylipäättään, tai enemmän lääkitystä kuin normaalitilanteessa, jotta se selviytyisi kilpailusuorituksesta.

Huomioi myös, että järjestävällä taholla tai sen taustaorganisaatiolla voi olla lainsäädäntöä tiukempia, eläinkilpailun tai -näyttelyn säännöissä esitettyjä rajoitteita tiettyjen lääkitysten tai menetelmien käytölle.

6.3 Välineet ja säilytys

Eläinten hoitoon ja käsittelyyn tarkoitettujen välineiden, laitteiden ja aineiden tulee olla tarkoitukseensa sopivia, eivätkä ne saa aiheuttaa eläimelle tarpeetonta kipua, kärsimystä tai vahingon vaaraa. EHL 17 §

Eläinkilpailuun tai -näyttelyyn osallistuvilla eläimillä käytettävien varusteiden tulee olla sellaisia, etteivät ne aiheuta eläimelle tarpeetonta kipua tai kärsimystä tai vahingon vaaraa. Hyväksyttävänä ei voida pitää esimerkiksi sellaista hevosen kuolainta, jonka terävät reunat aiheuttavat haavaumia hevosen suuhun.

Myös muuten asianmukaisten varusteiden osalta tulee huomioida, että niitä ei saa käyttää sellaisella tavalla, joka aiheuttaa eläimelle tarpeetonta kipua tai kärsimystä. Esimerkiksi hevospiskan, kannusten tai raipan käyttö voi joissain tilanteissa olla perusteltua, mutta niiden liiallinen tai vääränlainen käyttö on kiellettyä. Myös esimerkiksi koirien kaulainten osalta tulee - kaulaintyyppistä riippumatta - huomioida, että kaulainta ei saa käyttää esimerkiksi riuhtomalla tai kiristämällä siten, että eläimelle aiheutuu tarpeetonta kipua.

Eläintä saadaan pitää sen kuljetukseen tarkoitettussa laatikossa tai häkissä taikka muussa vastaavassa pienikokoisessa säilytystilassa vain, jos eläimen kuljettaminen, sairaus tai muu tilapäinen ja hyväksyttävä syy sitä edellyttää. EHL 33 §

Eläintä voidaan eläinkilpailun tai -näyttelyn yhteydessä säilyttää tilapäisesti kuljetuslaatikossa tai ns. näyttelyhäkissä tai muussa vastaavassa pienikokoisessa säilytystilassa, edellyttäen, että sen liikunnantarpeen ja muiden tarpeiden tyydyttämisestä huolehditaan tilaisuuden aikana. Pienikokoisilla lemmikkieläimillä liikunnantarpeen voidaan katsoa tilapäisesti tyydyttyvän myös riittävän isossa kuljetuslaatikossa tai häkissä.

Myös tilapäisen säilytystilan osalta tulee huolehtia, että se täyttää eläimen pitopaikalle asetetut yleiset vaatimukset. Säilytystilan tulee mm. olla materiaaliltaan ja rakenteeltaan eläimelle turvallinen, ja suojattava eläintä epäsuotuisilta sääoloilta, kuten liialliselta kylmyydeltä tai kuumuudelta. Säilytystilan on oltava eläimen koko huomioiden riittävän tilava, jotta eläin voi säilytystilassa seistä ja levätä luonnol-

lisessä asennossa, sekä vaihtaa asentoon vaikeuksitta. Jos samassa säilytystilassa pidetään useampaa eläintä, niillä on oltava riittävästi tilaa käydä makuulle yhtä aikaa.

Eläimelle tuttu kuljetuslaatikko tai -häkki toimii myös eläimen hyvinvoinnin kannalta tarpeellisena suojapaikkana, joka antaa eläimelle turvallisuuden tunnetta. Säilytystilan tulee olla sellainen, että eläimellä on mahdollisuus piiloutua halutessaan.

Eläintä saadaan pitää pienikokoisessa säilytystilassa vain, jos syy tähän on sekä tilapäinen, että hyväksyttävä. Eläinten pito kuljetukseen tarkoitettussa laatikossa tai häkissä ei ole hyväksyttävää silloin, jos pidon syy on eläinten esittelemisen yleisölle. Sellaisessa eläinnäyttelyssä, joka järjestetään eläinten esittelemiseksi yleisölle, kuten eläinmessuilla, eläinten säilytyspaikan tulee täyttää niiden pysyvälle pitopaikalle asetetut pinta-alavaatimukset.

7 Eläinkilpailuun tai -näyttelyyn liittyviä muita vaatimuksia

Eläinkilpailuun tai -näyttelyyn osallistuessa tulee huomioida myös esimerkiksi eläintauteihin ja eläinten tunnistamiseen liittyvän lainsäädännön vaatimukset.

Eläinkilpailuun tai -näyttelyyn saa tuoda vain kliinisesti terveitä eläimiä, jotka on tunnistusmerkitty kyseistä eläinlajia koskevien vaatimusten mukaisesti. Esimerkiksi hevoseläimen tulee olla tunnistettu ja ilmoitettu sen tavanomaisen sijaintimaan viranomaisrekisteriin, ja sen tunnistusasiakirjan (hevospassin) tulee olla hevosen mukana kilpailussa tai näyttelyssä, pois lukien emäänsä seuraava vieroittamaton varsa. Koiran tulee olla tunnistusmerkitty mikrosirulla sekä, jos se oleskelee Suomessa yli kolmen kuukauden ajan, ilmoitettu viranomaisrekisteriin. Eläimen kilpailuttaja tai näytteilleasettaja vastaa näiden velvoitteiden täytymisestä.

Jos eläinkilpailun tai -näyttelyn osallistujina tai kohde-eläimenä on eläinlajeja, kuten nauta ja lammas, joiden siirtäminen alueelle edellyttää eläintenpitopaikan perustamista tapahtumaa varten, eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäjä vastaa pitopaikan ilmoittamisesta viranomaiselle. Hyvä toimintatapa on, että eläinkilpailun tai -näyttelyn järjestäjä huomioi omissa säännöissään myös eläinten tunnistusmerkintää ja rekisteröintiä koskevan lainsäädännön vaatimukset.

Ruokaviraston ohjeeseen 1274/04.01.00.01/2021 ”Ohje eläinten viemisestä maatalousnäyttelyyn tai muuhun tapahtumaan” on koottu näyttelyyn tai muuhun vastaavaan tapahtumaan vietäviä eri eläinlajeja koskevia eläinterveydellisiä vaatimuksia (viimeisin päivitys 2021) ja suositeltavia toimintatapoja. Ohje löytyy Ruokaviraston verkkosivustolta [Ruokavirasto.fi](https://ruokavirasto.fi) > Tietoa meistä > Asiointi > Oppaat ja lomakkeet > Viljelijät > Eläinten pito > Eläinten terveys.

Huomioi myös, että järjestävällä taholla tai sen taustaorganisaatiolla voi olla omia, eläinkilpailun tai -näyttelyn säännöissä esitettyjä vaatimuksia, jotka voivat rajoittaa tiettyjen eläinten osallistumista tapahtumaan.

8 Eläinkilpailujen ja -näyttelyjen valvonta, seuraamukset ja rangaistus-säännökset

Ilman epäilyäkin valvontaviranomaisella on oikeus tehdä tarkastus:

- eläinkilpailussa;
- eläinnäyttelyssä ja siellä, missä eläimiä muutoin pidetään näytteillä yleisölle, käytetään esityksissä tai näytöksissä;

Tarkastuksen tekijällä on oikeus päästä tiloihin, joita tarkastuksen tekeminen edellyttää, ja ottaa maksutta valvontaa varten tarvittavia näytteitä sekä tallentaa ääntä ja kuvaa. Hänellä on oikeus tarkastaa eläin, eläimen pitopaikka ja muut eläintenpitoon liittyvät tilat, eläintä varten tarkoitettu ravinto, juotava, varusteet ja välineet sekä eläintenpitoon liittyvät tiedot ja asiakirjat sekä muut valvonnan kannalta merkitykselliset seikat. EHL 78 §

Valvontaviranomaisella on oikeus tarkastaa eläinkilpailu ja eläinnäyttely. Tarkastuksen tekeminen ei edellytä epäilyä eläinten hyvinvointisäännösten vastaisesta toiminnasta tilaisuudessa.

Valvontaviranomainen voi samalla valvoa eläinten tunnistamista ja rekisteröintiä koskevan lainsäädännön vaatimusten noudattamista.

Valvontaviranomaisella on oikeus saada salassapitosäännösten estämättä eläinten hyvinvointisäännösten valvonnan suorittamiseksi välttämättömät, eläinten pitoon tai kohteluun liittyvät tiedot ja asiakirjat eläinten omistajalta ja pitäjältä sekä muulta, jota tässä laissa tai Euroopan unionin lainsäädännössä säädettyt velvoitteet koskevat. Tiedonsaantioikeus koskee eläimen terveydentilaa, ravitsemusta ja pito-olosuhteita sekä eläinten pitäjän taloudellista tilaa ja terveydentilaa koskevia tietoja silloin, kun niillä on vaikutusta eläimen hoitoon ja pitoon. EHL 80 §

Ilmoituksenvaraisen eläinkilpailun järjestäjän kirjanpitovelvoite palvelee myös viranomaisvalvontaa. Valvontaviranomaisella on oikeus saada nähtäväkseen eläinkilpailusta pidettävä kirjanpito. Jos kirjanpidon perusteella tai muuten käy ilmi, että järjestäjä ei ole noudattanut hänelle säädettyjä velvoitteita, valvontaviranomainen voi tarvittaessa ryhtyä toimenpiteisiin.

Aluehallintovirasto voi kieltää 46 §:ssä tarkoitetun eläinkilpailujen järjestämisen, kokonaan tai osaksi, jos toiminnanharjoittaja rikkoo olennaisella tavalla eläinten hyvinvointisääntöksiä. Edellytyksenä toiminnan kieltämiselle on lisäksi, ettei toiminnanharjoittaja ole aluehallintoviraston

asettamassa kohtuullisessa määräajassa korjannut epäkohtia. Toiminta voidaan kieltää, vaikka toimintaa koskeva ilmoitusvelvollisuus olisi lyöty laimin. EHL 102 §

Aluehallintovirastolla on toimivalta puuttua ilmoituksenvaraisten eläinkilpailujen järjestämiseen liittyviin epäkohtiin kieltämällä ko. toiminta kokonaan tai osittain.

Joka tahallaan tai huolimattomuudesta

- kohtelee eläintä 13 §:n 1–3 momentissa tai mainitun pykälän nojalla annetussa säännöksessä kielletyksi säädetyllä tavalla
- vastoin 17 §:n 1 momentissa säädettyä kieltoa antaa eläimelle ainetta, joka on vaarallista eläimen hyvinvoinnille
- laiminlyö eläimen pitopaikkaa koskevan 33 §:ssä säädetyn yleisen vaatimuksen
- 43 §:n 1 momentin tai mainitun pykälän nojalla annetun säännöksen vastaisesti järjestää eläinkilpailun tai -näyttelyn, joka tarpeettomasti vaarantaa eläinten hyvinvoinnin tai rikkoo 43 §:n 2 momentissa säädettyä kieltoa, joka koskee eläimen suorituskykyyn tai käyttäytymiseen vaikuttamista lääkkeen, muun vastaavan aineen tai menetelmän avulla,
- 45 §:n 2 momentissa säädetyn kiellon vastaisesti järjestää eläinkilpailun tai -näyttelyn, vaikka eläinten hyvinvointi vaarantuu, tai laiminlyö sen keskeyttämistä koskevan vaatimuksen,

on tuomittava, jollei teko ole rikoslain 17 luvun 14, 14 a tai 15 §:n nojalla rangaistava tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, eläinsuojelurikkomuksesta sakkoon.

Eläinsuojelurikkomuksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta

- rikkoo 15 §:n 3 momentissa säädettyä kieltoa, joka koskee eläimen käyttämistä kilpailussa tai pitämistä näytteillä,
- laiminlyö 45 §:n 3 momentissa tarkoitetut toimenpiteet eläimen hyvinvoinnin turvaamiseksi,
- laiminlyö 46 §:n 1 momentissa säädetyn eläinkilpailujen järjestämistä koskevan ilmoituksen tekemisen tai 3 momentissa säädetyn velvollisuuden kilpailueläinlääkärin nimeämisestä eläinkilpailuun,
- laiminlyö 48 §:n 1 momentissa säädetyn eläimen hyvinvointia koskevan ilmoituksen, 2 momentissa säädetyn ensiapupaikan tai tarvittavien välineiden varaamisen taikka 3 momentissa säädetyn eläimen hyvinvoinnin vaarantumista koskevan ilmoituksen tekemisen
- laiminlyö 49 §:n 1 momentissa säädetyn eläinkilpailuja koskevan kirjaamisvelvollisuuden tai kirjaamisasiakirjan säilyttämisvelvollisuuden

EHL 109 §